

Motion till riksdagen 2016/17:577

av **Mathias Tegnér (S)**

Höjda kunskapsresultat i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjda kunskapsresultat och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska lärarnas administrativa börda och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nya yrkeskategorier i skolan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om central rättning av nationella prov och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om digitaliserade prov och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Allt börjar med en bra skola. För ett kunskapssamhälle och en kunskapsdriven ekonomi som den svenska är en skola med hög kvalitet – där alla elever kan nå sina kunskapsmål – av högsta strategiska betydelse. Misslyckas vi med att ge skolan tillräckliga förutsättningar, så får det konsekvenser för allt ifrån arbetslöshet, utanförskap och brottslighet till kompetensförsörjning i vården och omsorgen, tillväxt och jämlikhet.

De främsta övergripande utmaningarna inom skolan är att höja kunskapsresultaten, stärka likvärdigheten och öka lärartätheten. Dessa tre är nära sammankopplade, men lärartätheten har naturligtvis ökat under de senaste åren med tanke på de nästan 13 000 fler anställda i skolan under de senaste två åren.

Svensk skola ligger bra till inom vissa områden, såsom engelska, demokrati och trivsel i skolan, men Pisa-, Timms-undersökningar och andra internationella undersökningar visar att svenska elever har relativt låga kunskapsresultat i inte minst matematik, naturvetenskap, teknik och andra moderna språk, samtidigt som det också finns stora brister i likvärdigheten. OECD är tydlig i sin rekommendation: vi måste se till att höja kunskapsresultaten för alla elever, inte bara för de högpresterande, om vi verkligen vill nå resultat.

Ibland ställs en falsk dikotomi upp mellan kunskapsresultat och jämlikhet. Ingenting kan vara mer felaktigt. Mycket tyder istället på att alla barn främjas av en tydlig kultur där strävan premieras. Idag är en avgörande faktor för hur väl elever lyckas i skolan, vilken utbildningsnivå föräldrarna har, eftersom det påverkar både förväntningar och attityder, samt förutsättningar att ge stöd hemifrån. Därför är skolans kompensatoriska uppdrag så viktigt och att tydliga krav ställs på alla elever från skolan.

Då tydliga indikationer finns på att kunskap uppstår i mötet mellan lärare och elev måste de lärare som idag arbetar i skolan ges tid och förutsättningar för att förbereda undervisningen. Därför behöver lärarnas administrativa börda minska, och andra uppgifter än de som är direkt kopplade till undervisningen skalas bort och läggas på andra inom skolan. Det är viktigt att lärare har ordentligt med tid för elevkontakt. Men att vara schemalagd rastvakt, att vattna blommor, städa klassrummet, hålla reda på elevernas bortglömda inloggningsuppgifter och sådant som inte bör ta mycket tid från lärarnas ansvar att förbereda, genomföra och följa upp själva undervisningen. Således bör de arbetsuppgifter som tidigare sköttes av lärarassistenter skötas av annan personal än utbildade, legitimerade lärare.

Andra sätt att avlasta lärare skulle kunna vara att använda sig av centraliserad rättning av nationella prov, samt utveckla möjligheterna att genomföra digitaliserade prov. Detta skulle troligen också ha en dämpande effekt på den svåra betygsinflation som rått i landet under det senaste decenniet.

Sammanfattningsvis handlar ett tydligare kunskapsfokus om, att prioritera resurser till skolan, att arbeta mer systematiskt för att stärka kvaliteten i undervisningen, och ge rektorer och lärare bättre förutsättningar att göra sitt jobb.

Mathias Tegnér (S)